

ШЛЪОНСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ

След Втората световна война Полша достигна огромни успехи в областта на музикалната култура. За период от няколко години се наложи да се преодолеят продължаващата векове изостаналост, която се изразяваше най-напред в ограниченото количество професионално-музикални учреждения. Ако до 1939 година в Полша имаше само един симфоничен оркестър, два оперни театра и три консерватории, в съвременна Полша съществуват 18 симфонични оркестра, 7 филхармонии (няколко от които имат професионални хорове), 11 оперни и оперетни театри, 2 държавни ансамбла за народни песни и танци, седем консерватории и множество средни и начални музикални училища!

Своята артистична дейност държавната силезийска филхармония започна непосредствено след завършване на военните действия. Първият ѝ концерт се състоя на 26. V. 1945 год. В началото на своето съществуване тя организира популярни концерти за широката общественост, големи симфонични концерти (всеки петък) за по-подготвена аудитория и концерти от възпитателен характер за учащата се младеж. В своята дейност филхармонията не се ограничава с концерти в Катовице, а редовно устройва концерти в такива градове като: Битом, Хожев, Сосновец, Забже, Гливице, Белско и много други.

Професионалното равнище на филхармонията расте с всяка година. По мнението на музикалната критика и изтъкнати национални и чужди артисти, гастролиращи с оркестъра на филхармонията, артистичното ниво на оркестъра е много високо и колективът заема второ място в Полша, отстъпвайки само на оркестъра на Народната филхармония във Варшава. Тези големи достижения филхармонията дължи на трудолюбивостта и дисциплинираността на своя колектив и преди всичко на таланта и опита на художествените си ръководители Станислав Скровкачевски (1949—1950) и Карол Стрия (от 1953 год. до днес). Колективът на Силезийската филхармония заслужил всеобщо доверие и уважение. Затова всички изтъкнати чуждестранни артисти,

пристигнали в Полша на гастрол, концертират с този оркестър. Достатъчно е да се споменат такива диригенти като Леополд Стоковски, Константин Иванов, Херман Абендрот, Карло Цекки, Вацлав Сметачек, Роберто Бенци, пианисти като Светослав Рихтер, Магда Талияфери, Луи Кентнер, Фу Тсунг, Киоко Танака, Моник де ла Брюшолери, Яков Зак, Витолд Малцужинский, Алексис Вейсенберг, Маурицио Полини, Анна Фишер, Бернард Ринггейзен, цигуларите Давид и Игор Ойстрах, Хенрих Геринг, Герман Кребенс, Ида Хендел, Игор Безбродний.

В репертоара на Силезийската филхармония влизат произведения почти от всички епохи, започвайки от пред класиката, класиката, романтизма, неоромантизма, импресионизма, неокласицизма, до декафонията и пр. Голяма част в репертоара заема полската музика. Изпълнені бяха за първи път произведенията на изтъкнатите полски съвременни композитори като Витолд Лютославски, Болеслав Шабелски, Станислав Скровкачевски, Станислав Вехович, Болеслав Войтович, Казимир Сероцки, Войтех Киляра, Генрих Гурецки, и те донесоха широка известност на полската музика. Много интересни произведения симфоничният оркестър показа за първи път на международния фестивал за съвременна музика „Варшавска есен“.

Силезийската филхармония няма свой професионален хор. Затова тя сътрудничи с любителския смесен хор „Огниво“ в Катовице, който наброява повече от 100 участници и съществува от 1913 година. Без да се смятат тежките условия на работа с този хор, филхармонията успя да подготви такива шедьоври от симфоничния репертоар като „Магнификат“ от Бах, „Юда Макавей“ на Бетховен, „Реквием“ от Верди и др.

Досега оркестърът на Силезийската филхармония е гастролирал четири пъти в Чехословакия (Острова, Карвина, Оломоуц, Мариапекне Лазне, Франтикови Лазне и Братислава). За своята дейност филхармонията е удостоена с артистичната награда на град Катовице и с облатната награда „15 години народна Полша“.